

KONWENCJA KONSULARNA
między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Kampuczy,

podpisana w Warszawie dnia 23 lipca 1987 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
 POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 23 lipca 1987 r. została podpisana w Warszawie Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Kampuczy w następującym brzmieniu:

KONWENCJA KONSULARNA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Kampuczy

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
 i Rada Państwa Ludowej Republiki Kampuczy

kierując się pragnieniem uregulowania i rozwijania stosunków konsularnych między obydwooma Państwami w duchu przyjaźni i współpracy,

postanowiły zawrzeć Konwencję konsularną i w tym celu wyznaczyły pełnomocników:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
 Mariana Orzechowskiego, Ministra Spraw Zagranicznych

i Rada Państwa Ludowej Republiki Kampuczy
 Kong Korma, Ministra Spraw Zagranicznych,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

CONVENTION CONSULAIRE

entre la République Populaire de Pologne et la République Populaire du Kampuchéa

Le Conseil d'Etat de la République Populaire de Pologne et le Conseil d'Etat de la République Populaire du Kampuchéa,

animés du désir de régler et de développer les rapports consulaires entre les deux pays dans l'esprit d'amitié et de coopération,

ont résolu de conclure une Convention consulaire et ont désigné comme plénipotentiaires à cet effet:

Le Conseil d'Etat de la République Populaire de Pologne Marian Orzechowski, Ministre des Affaires Etrangères,

le Conseil d'Etat de la République Populaire du Kampuchéa Kong Korm, Ministre des Affaires Etrangères,

Lesquels après avoir échangé leurs pleins-pouvoirs respectifs, reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

CZĘŚĆ I

Definicje

Artykuł 1

1. Dla celów niniejszej konwencji następujące wyrażenia mają określone znaczenie:

- a) „urząd konsularny” oznacza konsulat generalny, konsulat, wicekonsulat i każdą agencję konsularną;
- b) „okręg konsularny” oznacza terytorium wyznaczone urzędowi konsularnemu do wykonywania funkcji konsularnych;
- c) „kierownik urzędu konsularnego” oznacza każdą osobę powołaną do działania w tym charakterze;
- d) „urzędnik konsularny” oznacza każdą osobę, włącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w tym charakterze do wykonywania funkcji konsularnych; wyrażenie to obejmuje także osoby skierowane do urzędu konsularnego w celu przeszkolenia (stażysty);
- e) „pracownik konsularny” oznacza każdą osobę wykonującą czynności administracyjne lub techniczne oraz osobę zatrudnioną w służbie domowej urzędu konsularnego;
- f) „członkowie urzędu konsularnego” oznacza urzędników konsularnych i pracowników konsularnych;
- g) „członek personelu prywatnego” oznacza osobę zatrudnioną wyłącznie w służbie prywatnej członka urzędu konsularnego;
- h) „członkowie rodziny” oznacza małżonka członka urzędu konsularnego, jego dzieci i rodziców, pod warunkiem że pozostają z nim we wspólnocie domowej i są na jego utrzymaniu;
- i) „pomieszczenia konsularne” oznacza budynki lub części budynków i tereny przyległe do nich, używane wyłącznie dla celów urzędu konsularnego, bez względu na to, czyją są własnością, włącznie z rezydencją kierownika urzędu konsularnego;
- j) „archiwa konsularne” oznacza wszystkie pisma, dokumenty, korespondencję, książki, filmy, taśmy magnetofonowe i rejestry urzędu konsularnego oraz szyfry i kody, kartoteki, jak również meble przeznaczone do ich ochrony i przechowywania;
- k) „korespondencja urzędowa” oznacza wszelką korespondencję odnoszącą się do urzędu konsularnego i jego funkcji;
- l) „statek morski Państwa wysyłającego” oznacza każde urządzenie pływające, upoważnione do podnoszenia bandery Państwa wysyłającego lub zarejestrowane w tym Państwie, z wyjątkiem okrętów wojennych;
- m) „statek powietrzny Państwa wysyłającego” oznacza każde urządzenie latające, zarejestrowane w Państwie wysyłającym i uprawnione do używania oznaki przynależności państwowej tego Państwa, z wyjątkiem samolotów wojskowych.

2. Postanowienia niniejszej konwencji dotyczące obywateli Państwa wysyłającego mają odpowiednie zastosowanie również do osób prawnych, włącznie ze spółkami handlowymi, które ustanowione są zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego i mają siedzibę w tym państwie.

TITRE I

Definitions

Article 1

1. Aux fins de la présente Convention, les expressions suivantes s'entendent comme il est précisé ci-dessous:

- a) „Poste consulaire” s'entend de tout consulat général, consulat ou vice-consulat et toute agence consulaire;
- b) „Circonscription consulaire” s'entend du territoire attribué à un poste consulaire pour l'exercice des fonctions consulaires;
- c) „Chef de poste consulaire” s'entend de la personne chargée d'agir en cette qualité;
- d) „Fonctionnaire consulaire” s'entend de toute personne, y compris le chef de poste consulaire, chargée en cette qualité de l'exercice des fonctions consulaires. Cette définition inclut les personnes attachées au poste consulaire en vue de se préparer à la carrière de fonctionnaires consulaires (stagiaires);
- e) „Employé consulaire” s'entend de toute personne employée dans les services administratifs ou techniques, ainsi que d'une personne affectée au service domestique d'un poste consulaire;
- f) „Membre du poste consulaire” s'entend des fonctionnaires consulaires et des employés consulaires;
- g) „Membre du personnel privé” s'entend d'une personne employée exclusivement au service privé d'un membre du poste consulaire;
- h) „Membre de la famille” s'entend du conjoint du membre du poste consulaire, de ses enfants et de ses parents, à condition que ceux-ci fassent partie de son ménage et restent à la charge du membre du poste consulaire;
- i) „Locaux consulaires” s'entend des bâtiments ou des parties de bâtiments et du terrain attenant, qui, quel qu'en soit le propriétaire, sont utilisés exclusivement aux fins du poste consulaire;
- j) „Archives consulaires” s'entend de tous les papiers, documents, correspondance, livres, films, rubans magnétiques et registres du poste consulaire, ainsi que du matériel des chiffres et des codes, les fichiers et les meubles destinés à les protéger et à les conserver;
- k) „Correspondance officielle” s'entend de toute correspondance relative au poste consulaire et à ses fonctions;
- l) „Navire de l'Etat d'envoi” s'entend de toute unité flottante, autorisée à battre pavillon de l'Etat d'envoi ou bien enregistrée dans cet Etat, à l'exception des bâtiments de guerre;
- m) „Aéronef de l'Etat d'envoi” s'entend de toute unité aérienne enregistrée dans l'Etat d'envoi et autorisée à se servir de l'insigne indiquant l'appartenance à cet Etat, à l'exception des avions militaires.

2. Les dispositions de la présente Convention applicables aux ressortissants de l'Etat d'envoi sont également applicables aux personnes morales, y compris les sociétés commerciales, qui sont fondées conformément aux lois et règlements en vigueur dans l'Etat d'envoi et qui ont leur siège dans cet Etat.

CZĘŚĆ II

Ustanawianie urzędów konsularnych oraz mianowanie urzędników i pracowników konsularnych

Artykuł 2

1. Urząd konsularny może być ustanowiony na terytorium Państwa przyjmującego jedynie za jego zgodą.

2. Siedziba urzędu konsularnego, jego klasa i okręg konsularny wyznaczane są przez Państwo wysyłające i podlegają aprobachie Państwa przyjmującego.

3. Późniejsze zmiany siedziby urzędu konsularnego, jego klasy lub okręgu konsularnego będą dokonywane w drodze porozumienia między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym.

Artykuł 3

1. Kierownik urzędu konsularnego będzie dopuszczony do wykonywania swych funkcji po przedłożeniu listów komisyjnych i udzieleniu przez Państwo przyjmujące exequatur.

2. Państwo wysyłające przekazuje listy komisyjne ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego w drodze dyplomatycznej.

3. Listy komisyjne zawierają imiona, nazwisko, stopień kierownika urzędu konsularnego, jak również określenie okręgu konsularnego i siedziby urzędu konsularnego.

4. Do czasu udzielenia exequatur kierownik urzędu konsularnego może być tymczasowo dopuszczony do wykonywania swoich funkcji. W takim przypadku mają zastosowanie postanowienia niniejszej konwencji.

Artykuł 4

Państwo przyjmujące może w każdej chwili, bez obowiązku uzasadniania swojej decyzji, powiadomić w drodze dyplomatycznej Państwo wysyłające o tym, że exequatur lub inne zezwolenie, udzielone kierownikowi urzędu konsularnego, zostało cofnięte albo że urzędnik lub pracownik konsularny został uznany za osobę niepożądaną. W tym przypadku Państwo wysyłające powinno odwołać taką osobę, jeśli przystąpiła już do wykonywania swoich funkcji. Jeżeli Państwo wysyłające nie wypełni w rozsądnym terminie tego obowiązku, Państwo przyjmujące może przestać uznawać taką osobę za członka urzędu konsularnego.

Artykuł 5

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego nie może wykonywać swoich funkcji z jakichkolwiek przyczyn lub jeżeli stanowisko kierownika urzędu konsularnego nie jest obsadzone, Państwo wysyłające może wyznaczyć do pełnienia funkcji tymczasowego kierownika urzędu konsularnego urzędnika konsularnego jednego ze swoich urzędów konsularnych w Państwie przyjmującym albo członka personelu dyplomatycznego swojego przedstawicielstwa dyplomatycznego; nazwisko tej osoby będzie uprzednio notyfikowane ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego.

2. Tymczasowemu kierownikowi urzędu konsularnego przysługują prawa, przywileje i immunitety, z jakich korzysta kierownik urzędu konsularnego zgodnie z niniejszą konwencją.

3. Powierzenie funkcji konsularnych w myśl ustępu 1 członkowi personelu dyplomatycznego przedstawi-

TITRE II

Etablissement des postes consulaires et nomination des fonctionnaires et des employes consulaires

Article 2

1. Un poste consulaire ne peut être établi sur le territoire de l'Etat de résidence qu'avec le consentement de cet Etat.

2. Le siège du poste consulaire, sa classe et sa circonscription consulaire sont fixés par l'Etat d'envoi et soumis à l'approbation de l'Etat de résidence.

3. Des modifications ultérieures ne peuvent être apportées au siège du poste consulaire, à sa classe ou à sa circonscription consulaire que par voie d'accord entre l'Etat d'envoi et l'Etat de résidence.

Article 3

1. Le chef de poste consulaire est admis à l'exercice de ses fonctions après présentation de sa commission consulaire et après obtention de l'exequatur accordé par l'Etat de sa résidence.

2. Les lettres de commission sont transmises par l'Etat d'envoi au Ministère des Affaires Etrangères de l'Etat de résidence par la voie diplomatique.

3. Les lettres de commission attestent les prénoms, le nom et la classe du chef de poste consulaire ainsi que la circonscription consulaire et le siège du poste consulaire.

4. En attendant la délivrance de l'exequatur, le chef de poste consulaire peut être admis provisoirement à l'exercice de ses fonctions. Dans ce cas, les dispositions de la présente Convention lui sont applicables.

Article 4

L'Etat de résidence peut à tout moment et sans être tenu de communiquer les raisons de son refus faire savoir à l'Etat d'envoi, par la voie diplomatique, que l'exequatur ou autre autorisation accordée au chef de poste consulaire est retirée, ou bien qu'un fonctionnaire ou un employé consulaire est persona non grata. Dans ce cas, l'Etat d'envoi rappellera la personne en cause, si celle-ci est déjà entrée dans l'exercice de ses fonctions. Si l'Etat d'envoi n'exécute pas dans un délai raisonnable cette obligation, l'Etat de résidence peut cesser de considérer la personne en cause comme membre du poste consulaire.

Article 5

1. Si pour quelque raison que ce soit, le chef de poste consulaire est empêché d'exercer ses fonctions ou bien si son poste est vacant, l'Etat d'envoi peut désigner en tant que gérant intérimaire du poste consulaire, un fonctionnaire consulaire d'un de ses postes consulaires, dans l'Etat de résidence, ou bien un membre du personnel diplomatique de sa mission diplomatique dans cet Etat; le nom de cette personne sera notifié au préalable au Ministère des Affaires Etrangères de l'Etat de résidence.

2. Les dispositions de la présente Convention sont applicables au gérant intérimaire du poste consulaire, qui jouit des mêmes droits, privilèges et immunités que le chef de poste consulaire.

3. Si les fonctions consulaires sont confiées en vertu du paragraphe 1 du présent article à un des membres du

cielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego nie uszczupla jego przywilejów i immunitetów, przysługujących mu na podstawie jego statusu dyplomatycznego.

Artykuł 6

Z chwilą gdy kierownik urzędu konsularnego zostanie dopuszczony, choćby tymczasowo, do wykonywania swych funkcji, Państwo przyjmujące niezwłocznie zawiadomi o tym właściwe organy okręgu konsularnego i zapewni zastosowanie odpowiednich środków, aby umożliwić mu wykonywanie funkcji urzędowych oraz korzystanie z postanowień niniejszej konwencji.

Artykuł 7

Urzędnikami konsularnymi mogą być jedynie obywatele Państwa wysyłającego.

Artykuł 8

Ministerstwo spraw zagranicznych Państwa przyjmującego będzie pisemnie powiadamiane:

- a) o nominacji członków urzędu konsularnego, ich przybyciu do urzędu konsularnego po mianowaniu, ich ostatecznym wyjeździe lub o zakończeniu funkcji oraz o wszystkich dalszych zmianach mających wpływ na ich status, które mogą powstać w czasie ich zatrudnienia w urzędzie konsularnym;
- b) o przybyciu i ostatecznym wyjeździe osoby należącej do rodziny członka urzędu konsularnego oraz, jeżeli to ma miejsce, o fakcie, że jakaś osoba staje się lub przestaje być członkiem rodziny;
- c) o przybyciu i ostatecznym wyjeździe członków personelu prywatnego oraz o fakcie zakończenia ich służby;
- d) o zatrudnieniu i zwolnieniu osób zamieszkałych w Państwie przyjmującym, jako członków urzędu konsularnego lub członków personelu prywatnego.

Artykuł 9

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego wydają bezpłatnie każdemu urzędnikowi konsularnemu dokument stwierdzający tożsamość tego urzędnika i jego stanowisko.

2. Postanowienia ustępu 1 stosuje się także do pracowników konsularnych i członków personelu prywatnego, pod warunkiem że osoby te nie są obywatelami Państwa przyjmującego lub nie posiadają stałego miejsca zamieszkania w Państwie przyjmującym.

3. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodzin.

CZĘŚĆ III

Ułatwienia, przywileje i immunitety

Artykuł 10

1. Państwo przyjmujące udzieli urzędowi konsularnemu wszelkich ułatwień w wykonaniu jego funkcji i zastosuje odpowiednie środki w tym celu, aby członkowie urzędu konsularnego mogli wykonywać swoją działalność urzędową i korzystać z przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej konwencji.

personnel diplomatique de la mission diplomatique de l'Etat d'envoi, celui-ci jouit pleinement des privilèges et immunités diplomatiques auxquels il a droit.

Article 6

Des qu'un chef de poste consulaire est admis, même à titre provisoire, à l'exercice de ses fonctions, l'Etat de résidence est tenu d'informer immédiatement les autorités compétentes de la circonscription consulaire et de prendre les mesures nécessaires, afin de lui permettre de s'acquitter des devoirs de sa charge et bénéficier du traitement prévu par la présente Convention.

Article 7

Les fonctionnaires consulaires ne peuvent avoir que la nationalité de l'Etat d'envoi.

Article 8

Son notifiés au Ministère des Affaires Etrangères de l'Etat de résidence:

- a) la nomination des membres d'un poste consulaire, leur arrivée après leur nomination au poste consulaire, leur départ définitif ou la cessation de leurs fonctions, ainsi que tous les autres changements intéressant leur statut, qui peuvent se produire au cours de leur service au poste consulaire;
- b) l'arrivée et le départ définitif d'une personne de la famille d'un membre du poste consulaire et, s'il y a lieu, le fait qu'une personne devient ou cesse d'être membre de la famille;
- c) l'arrivée et le départ définitif des membres du personnel privé et la fin de leur service en cette qualité;
- d) l'engagement et le licenciement de personnes résidant dans l'Etat de résidence, en tant que membres du poste consulaire ou bien en tant que membres du personnel privé.

Article 9

1. Les services compétents de l'Etat de résidence délivrent gratuitement à tout fonctionnaire consulaire un document attestant son identité et portant la mention des fonctions qu'il remplit.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent également aux membres du personnel privé, à condition que ces personnes ne soient ni ressortissants ni résidents de l'Etat de résidence.

3. Les dispositions du présent article sont applicables aux membres des familles.

TITRE III

Facilites, privileges et immunités

Article 10

1. L'Etat de résidence accordera au poste consulaire toutes facilités pour l'accomplissement des fonctions consulaires et entreprendra les mesures nécessaires afin que les membres du poste consulaire puissent exercer leur activité officielle et bénéficier des privilèges et immunités prévus par la présente Convention.

2. Państwo przyjmujące będzie traktowało urzędników konsularnych z należnym szacunkiem i podejmie odpowiednie kroki dla zapewnienia ochrony ich osoby, wolności i godności.

Artykuł 11

1. Godło Państwa wysyłającego wraz z odpowiednim napisem w języku Państwa wysyłającego i języku Państwa przyjmującego, oznaczającym urząd konsularny, może być umieszczone na budynku, w którym mieści się urząd konsularny, i na rezydencji kierownika tego urzędu.

2. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszona na budynku, w którym mieści się urząd konsularny, na rezydencji kierownika urzędu konsularnego, a także na środku transportu kierownika urzędu konsularnego, w czasie gdy ten środek transportu używany jest do celów urzędowych.

Artykuł 12

Państwo przyjmujące ułatwi Państwu wysyłającemu, zgodnie ze swoimi ustawami i innymi przepisami, uzyskanie pomieszczeń niezbędnych dla urzędu konsularnego, a w razie potrzeby również odpowiednich mieszkań dla członków urzędu konsularnego.

Artykuł 13

1. Państwo wysyłające ma prawo, na warunkach przewidzianych przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego:

- a) nabywać na własność, posiadać lub użytkować tereny, budynki lub części budynków, z przeznaczeniem na siedzibę urzędu konsularnego, na rezydencję dla kierownika urzędu konsularnego lub na mieszkania dla innych członków urzędu konsularnego;
- b) budować lub przystosowywać dla tych samych celów budynki na nabytych terenach;
- c) przenosić prawa do terenów, budynków lub części budynków w ten sposób nabytych lub zbudowanych.

2. Postanowienia ustępu 1 nie zwalniają Państwa wysyłającego od obowiązku stosowania się do przepisów i ograniczeń w zakresie prawa budowlanego i urbanistyki, mających zastosowanie na obszarze, na którym zrajdują się lub będą się znajdowały tereny, budynki lub ich części.

Artykuł 14

1. Pomieszczenia konsularne oraz mieszkania urzędników konsularnych są nietykalne. Organy Państwa przyjmującego nie mogą do nich wkraczać bez zgody kierownika urzędu konsularnego, kierownika przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego albo osoby wyznaczonej przez jednego z nich.

2. Państwo przyjmujące ma szczególny obowiązek przedsięwzięcia wszelkich stosownych środków dla ochrony pomieszczeń konsularnych przed jakimkolwiek wtargnięciem lub szkodą oraz dla zapobieżenia jakimkolwiek zakłóceniu spokoju urzędu konsularnego lub uchybieniu jego godności.

2. L'Etat de résidence traitera les fonctionnaires consulaires avec le respect qui leur est dû et entreprendra toutes les mesures appropriées pour empêcher toute atteinte à leur personne, leur liberté et leur dignité.

Article 11

1. L'écusson de l'Etat d'envoi portant une inscription appropriée dans la langue de l'Etat d'envoi et celle de l'Etat de résidence et désignant le poste consulaire peut être placé sur le bâtiment occupé par le poste consulaire et sur la résidence du chef de poste consulaire.

2. Le pavillon national de l'Etat d'envoi peut être arboré sur le bâtiment occupé par le poste consulaire, sur la résidence du chef du poste consulaire et sur le moyen de transport du chef du poste consulaire lorsque celui-ci est utilisé pour les besoins du service.

Article 12

L'Etat de résidence aidera l'Etat d'envoi, dans le cadre de ses lois et règlements, à se procurer les locaux nécessaires au poste consulaire et, en cas de besoin, des logements convenables pour les membres du poste consulaire.

Article 13

1. L'Etat d'envoi a le droit, dans le cadre des lois et règlements de l'Etat de résidence:

- a) d'acquérir, posséder ou utiliser des terrains, des bâtiments ou parties de bâtiments destinés aux bureaux du poste consulaire, à la résidence du chef de poste consulaire ou aux logements des autres membres du poste consulaire;
- b) de construire ou d'aménager aux mêmes fins les bâtiments se trouvant sur les terrains achetés;
- c) de transférer la propriété des terrains, des bâtiments ou parties des bâtiments ainsi acquis ou construits.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article ne dispensent pas l'Etat d'envoi de l'obligation de respecter les règlements et les restrictions en matière de droit immobilier et d'urbanisme, s'appliquant sur le territoire où se trouvent les terrains, les bâtiments ou parties de bâtiments destinés aux locaux consulaires.

Article 14

1. Les locaux consulaires ainsi que les logements des fonctionnaires consulaires sont inviolables. Les autorités de l'Etat de résidence ne peuvent y pénétrer qu'avec le consentement du chef de poste consulaire, du chef de la mission diplomatique de l'Etat d'envoi ou de la personne désignée par l'un d'eux.

2. L'Etat de résidence a l'obligation spéciale de prendre toutes les mesures appropriées pour empêcher que les locaux consulaires ne soient envahis ou endommagés et pour empêcher que la paix du poste consulaire ne soit troublée et sa dignité amoindrie.

Artykuł 15

Pomieszczenia konsularne, ich urządzenia, mienie urzędu konsularnego i jego środki transportu nie podlegają żadnej formie rekwizycji dla celów obrony narodowej lub użyteczności publicznej. Jeżeli dla tych celów niezbędne jest wywłaszczenie, powinny być przedsięwzięte wszelkie możliwe środki dla uniknięcia utrudnienia wykonywania funkcji konsularnych i powinno być niezwłocznie wypłacone Państwu wysyłającemu odpowiednie i efektywne odszkodowanie.

Artykuł 16

1. Pomieszczenia konsularne, a także mieszkania członków urzędu konsularnego, których właścicielem lub najemcą jest Państwo wysyłające, są wolne od wszelkich państwowych, terenowych lub komunalnych podatków i opłat, z wyjątkiem opłat pobieranych za świadczenie usług.

2. Zwolnień wymienionych w ustępie 1 nie stosuje się do podatków i opłat ciążących na podstawie ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego na osobie, która zawarła umowę z Państwem wysyłającym.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 stosuje się odpowiednio do środków transportu będących własnością Państwa wysyłającego i przeznaczonych wyłącznie dla celów urzędu konsularnego.

Artykuł 17

Archiwa konsularne są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od tego, gdzie się znajdują.

Artykuł 18

1. Państwo przyjmujące dopuści i będzie ochraniać swobodę porozumiewania się dla wszystkich celów urzędowych. Przy porozumiewaniu się z rządem, przedstawicielstwami dyplomatycznymi oraz innymi urzędami konsularnymi Państwa wysyłającego, bez względu na to, gdzie się znajdują, urząd konsularny może używać wszelkich odpowiednich środków łączności, włącznie z kurierami dyplomatycznymi lub konsularnymi, bagażem dyplomatycznym lub konsularnym oraz korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem. Urząd konsularny może za zgodą Państwa przyjmującego zainstalować nadajnik radiowy i używać go.

2. Korespondencja urzędowa urzędu konsularnego jest nietykalna.

3. Bagaż konsularny powinien posiadać widoczne zewnętrzne oznaczenia jego charakteru i może zawierać jedynie korespondencję urzędową, jak również dokumenty i przedmioty przeznaczone wyłącznie do użytku urzędowego.

4. Bagaż konsularny nie podlega otwarciu, kontroli ani zatrzymaniu.

5. Kurier konsularny powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument stwierdzający jego status i określający liczbę paczek stanowiących bagaż konsularny. Kurierem konsularnym może być tylko obywatel Państwa wysyłającego nie posiadający stałego miejsca zamieszkania w Państwie przyjmującym. Przy wykonywaniu swoich funkcji kurier konsularny znajduje się pod ochroną Państwa przyjmującego. Korzysta on z nietykalności osobistej i nie podlega aresztowaniu, zatrzymaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie.

Article 15

Les locaux consulaires, leur ameublement, les biens du poste consulaire ainsi que les moyens de transport ne peuvent faire l'objet d'aucune réquisition à des fins de défense nationale ou d'utilité publique. Au cas où une expropriation serait nécessaire à ces mêmes fins, toutes les mesures appropriées devront être entreprises afin d'éviter tout obstacle à l'exercice des fonctions consulaires et l'indemnité effective correspondante devra être payée sans aucun délai à l'Etat d'envoi.

Article 16

1. Les locaux consulaires et les logements des membres du poste consulaire dont l'Etat d'envoi est propriétaire ou locataire sont exempts de tous impôts et taxes de toute nature, nationaux, régionaux ou communaux, à l'exception des taxes perçues en rémunération de services rendus.

2. L'exemption fiscale prévue au paragraphe 1 du présent article ne s'applique pas aux impôts et taxes qui, d'après les lois et les règlements de l'Etat de résidence, sont à la charge de la personne qui a contracté avec l'Etat d'envoi.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article s'appliquent également aux moyens de transport étant la propriété de l'Etat d'envoi et utilisés exclusivement pour les besoins du poste consulaire.

Article 17

Les archives consulaires sont inviolables à tout moment et en quelque lieu qu'ils se trouvent.

Article 18

1. L'Etat de résidence permet et protège la liberté de communication pour toutes fins officielles. En communiquant avec le Gouvernement, les missions diplomatiques et les autres postes consulaires de l'Etat d'envoi, ou qu'ils se trouvent, le poste consulaire peut employer tous les moyens de communication appropriés, y compris les courriers diplomatiques ou consulaires, la valise diplomatique ou consulaire ainsi que les messages en code ou en chiffre. Le poste consulaire peut, sur autorisation de l'Etat de résidence, installer et utiliser un poste émetteur de radio.

2. La correspondance officielle du poste consulaire est inviolable.

3. La valise consulaire doit porter des signes extérieurs visibles de son caractère et ne peut contenir que la correspondance officielle ainsi que les documents et objets destinés à être utilisés pour les besoins du service.

4. La valise consulaire ne peut être ni ouverte, ni contrôlée, ni retenue.

5. Le courrier consulaire doit être muni d'un document officiel attestant son statut et définissant le nombre de colis constituant la valise consulaire. Ne peut être courrier consulaire que le ressortissant de l'Etat d'envoi ne résidant pas dans l'Etat de résidence. Pendant l'accomplissement des ses fonctions, le courrier consulaire se trouve sous la protection de l'Etat de résidence. Il bénéficie de l'inviolabilité personnelle, ne peut être ni arrêté, ni détenu, ni voir sa liberté personnelle limitée sous quelque forme que ce soit.

6. Bagaż konsularny może być powierzony kapitanowi statku morskiego lub statku powietrznego. Kapitan będzie zaopatrzony w urzędowy dokument, określający liczbę paczek stanowiących bagaż konsularny, jednakże nie będzie on uważany za kuriera konsularnego. Członek urzędu konsularnego może odebrać bagaż konsularny od kapitana statku morskiego lub statku powietrznego lub przekazać mu taki bagaż bez żadnych trudności.

Artykuł 19

1. Urzędnicy konsularni są zwolnieni od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego. Korzystają oni z nietykalności osobistej i w związku z tym nie podlegają zatrzymaniu, aresztowaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie.

2. Pracownicy konsularni są zwolnieni od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego w odniesieniu do czynności dokonanych w zakresie ich obowiązków urzędowych. Nie podlegają oni również zatrzymaniu, aresztowaniu lub ograniczeniu wolności osobistej w odniesieniu do czynności dokonanych poza zakresem ich obowiązków urzędowych, z wyjątkiem popełnienia przestępstwa, które według prawa Państwa przyjmującego zagrożone jest karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat trzech albo karą surowszą, bądź w wykonaniu prawomocnego wyroku za tego rodzaju przestępstwo.

3. W wypadku wszczęcia postępowania karnego przeciwko pracownikowi konsularnemu bądź w razie jego zatrzymania, aresztowania lub ograniczenia wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie, właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie kierownika urzędu konsularnego.

4. W razie wszczęcia postępowania karnego przeciwko pracownikowi konsularnemu, będzie ono prowadzone z należytymi względami oraz w sposób, który możliwie najmniej utrudniałby wykonywanie obowiązków urzędowych.

5. Postanowień ustępów 1 i 2 nie stosuje się do spraw cywilnych:

- a) wynikłych z zawarcia przez członka urzędu konsularnego umowy, w której nie występował on wyraźnie lub w sposób dorozumiany jako przedstawiciel Państwa wysyłającego;
- b) wytoczonych na skutek szkody powstałej w wyniku wypadku w Państwie przyjmującym, spowodowanego przez pojazd, statek lub statek powietrzny;
- c) dotyczących spadków, w których członek urzędu konsularnego występuje jako spadkobierca, zapisobierca, wykonawca testamentu, zarządca lub kurator spadku w charakterze osoby prywatnej, a nie jako przedstawiciel Państwa wysyłającego.

Artykuł 20

1. Urzędnicy konsularni nie są obowiązani do składania zeznań w charakterze świadków.

2. Pracownicy konsularni mogą być wzywani i przesłuchiwać w charakterze świadków. Nie są oni obowiązani do składania zeznań co do faktów związanych z wykonywanymi funkcjami ani do przedkładania urzędowej korespondencji i dokumentów dotyczących tych faktów. Są również uprawnieni do odmowy udzielenia opinii jako rzeczoznawcy praw Państwa przyjmującego. W przypad-

6. La valise consulaire peut être confiée au commandant de bord d'un navire ou d'un avion. Le commandant sera muni d'un document officiel indiquant le nombre de colis qui constituent la valise consulaire, toutefois, il ne sera pas considéré comme courrier consulaire. Un membre du poste consulaire peut prendre en possession la valise consulaire des mains du commandant de l'avion ou bien la lui remettre sans aucune difficulté.

Article 19

1. Les fonctionnaires consulaires sont exemptés de juridiction en matière pénale, civile et administrative dans l'Etat de résidence. Ils bénéficient de l'inviolabilité personnelle et de ce fait ne peuvent être ni arrêtés, ni détenus, ni privés de sa liberté sous quelque forme que ce soit.

2. Les employés consulaires sont exemptés de juridiction en matière pénale, civile et administrative dans l'Etat de résidence pour les actes accomplis dans l'exercice de leurs fonctions. Ils ne peuvent être ni arrêtés, ni détenus, ni privés de leur liberté sous quelque forme que ce soit que dans le cas d'une infraction grave punissable en vertu de la législation de l'Etat de résidence d'une peine privative de liberté dont le minimum est au moins de trois ans ou d'une peine plus grave et sur la base de l'exécution d'un jugement ayant l'autorité de la chose jugée.

3. En cas de poursuite pénale contre un employé consulaire ou d'arrestation, de détention ou de privation de liberté sous quelque forme, les autorités compétentes de l'Etat de résidence sont tenus d'en informer sans délai le chef du poste consulaire.

4. Lorsqu'une procédure pénale est engagée contre un employé consulaire, elle est conduite rapidement et de manière à gêner le moins possible l'exercice de ses fonctions dans le poste consulaire.

5. Les dispositions du paragraphe 1 et paragraphe 2 du présent article ne s'appliquent pas en cas d'action civile:

- a) résultant des obligations d'un contrat qu'un membre du poste consulaire n'a pas conclu expressément ou implicitement en tant que mandataire de l'Etat d'envoi;
- b) intentée par un tiers se prévalant d'un dommage causé dans l'Etat de résidence par un véhicule, un navire ou un aéronef;
- c) concernant des successions dans lesquelles le membre du poste consulaire agit comme l'héritier, légataire, exécuteur du testament, administrateur ou cocruteur de la succession, en qualité d'une personne privée et non en qualité de représentant de l'Etat d'envoi.

Article 20

1. Les fonctionnaires consulaires ne sont pas tenus de déposer en qualité de témoins.

2. Les employés consulaires peuvent être appelés à répondre en qualité de témoins. Ils ne sont pas tenus de déposer sur les faits ayant trait à l'exercice de leurs fonctions, ni de produire la correspondance et les documents officiels y ayant trait. Ils ont également le droit de refuser de témoigner en tant qu'experts en matière de droit de l'Etat d'envoi. Toutefois, au cas où ils refuse-

ku niezastosowania się do wezwania lub odmowy zeznań nie mogą być jednakże pociągnięci do odpowiedzialności.

3. Organ Państwa przyjmującego, wzywający do złożenia zeznań, nie może utrudniać pracownikowi konsularnemu wykonywania jego funkcji. Gdy jest to możliwe, może przyjąć takie zeznanie w jego mieszkaniu lub w urzędzie konsularnym bądź przyjąć od niego oświadczenie na piśmie.

4. Postanowienia niniejszego artykułu odnoszą się do postępowania i czynności przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego.

Artykuł 21

1. Państwo wysyłające może zrzec się przywilejów i immunitetów określonych w artykułach 19 i 20. To zrzeczenie się będzie zawsze wyraźne i zakomunikowane Państwu przyjmującemu na piśmie.

2. Wszczęcie przez urzędnika konsularnego lub pracownika konsularnego postępowania w przypadku, w którym mógłby korzystać z immunitetu jurysdykcyjnego, pozbawia go prawa powoływania się na immunitet w stosunku do jakiegokolwiek powództwa wzajemnego, bezpośrednio związanego z powództwem głównym.

3. Zrzeczenie się immunitetu od jurysdykcji w odniesieniu do postępowania sądowego lub administracyjnego nie jest uważane za zrzeczenie się immunitetu w stosunku do środków wykonania orzeczenia. W stosunku do takich środków niezbędne jest odrębne zrzeczenie się.

Artykuł 22

Państwo przyjmujące zwolni członków urzędu konsularnego od wszelkiego rodzaju świadczeń osobistych i rzeczowych, a także od wszelkich publicznych lub wojskowych obowiązków, jak rekwizycje, kontrybucje wojskowe i zakwaterowanie.

Artykuł 23

Członkowie urzędu konsularnego zwolnieni są od wszelkich obowiązków przewidzianych w ustawach i innych przepisach Państwa przyjmującego w sprawie rejestracji cudzoziemców, zezwoleń na pobyt, zezwoleń na zatrudnienie i innych formalności dotyczących cudzoziemców.

Artykuł 24

1. Członkowie urzędu konsularnego są zwolnieni od wszelkich podatków i opłat, państwowych, terenowych i komunalnych, z wyjątkiem:

- a) podatków pośrednich, które normalnie wliczane są w cenę towarów lub usług;
- b) podatków i opłat od nieruchomości stanowiących własność prywatną, położonych na terytorium Państwa przyjmującego;
- c) podatków spadkowych i podatków od przeniesienia prawa własności, pobieranych przez Państwo przyjmujące, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 26;
- d) podatków i opłat od wszelkiego rodzaju prywatnych dochodów, mających swe źródło w Państwie przyjmującym;
- e) opłat pobieranych za świadczenie usług;
- f) opłat rejestracyjnych, sądowych, hipotecznych i skarbowych, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 16.

raient de répondre à la convocation, aucune sanction ne peut leur être appliquée.

3. L'autorité de l'Etat de résidence qui requiert le témoignage d'un employé consulaire ne peut pas gêner l'exercice de ses fonctions consulaires. Si cela est possible, elle peut recueillir le témoignage à son domicile ou au poste consulaire ou bien accepter une déclaration écrite de sa part.

4. Les dispositions du présent article s'appliquent à la procédure et démarches auprès des tribunaux et autres autorités compétentes de l'Etat de résidence.

Article 21

1. L'Etat d'envoi peut renoncer aux privilèges et immunités définis aux articles 19 et 20. Cette renonciation doit toujours être expresse et communiquée par écrit à l'Etat de résidence.

2. Si un fonctionnaire consulaire ou un employé consulaire engage une procédure au cas où il bénéficierait de l'immunité de juridiction, il n'est pas recevable à invoquer l'immunité de juridiction à l'égard de toute demande reconventionnelle, directement liée à la demande principale.

3. La renonciation à l'immunité de juridiction pour une action civile ou administrative n'est pas considérée comme renonciation à l'immunité quant aux mesures d'exécution du jugement. Pour ces mesures d'exécution, une renonciation distincte est nécessaire.

Article 22

L'Etat de résidence exemptera les membres du poste consulaire des prestations personnelles et matérielles ainsi que de toutes les obligations publiques et militaires telles que les réquisitions, contributions et hébergement.

Article 23

Les membres du poste consulaire sont exemptés de toutes les obligations prévues par les lois et règlements de l'Etat de résidence en matière d'immatriculation des étrangers, de permis de séjour et des permis de travail, ainsi que des autres formalités concernant les étrangers.

Article 24

1. Les membres du poste consulaire sont exemptés de tous impôts et taxes nationaux, régionaux et communaux à l'exception:

- a) des impôts indirects tels qu'ils sont normalement inclus dans le prix des marchandises et des services;
- b) des impôts et taxes sur les biens immeubles privés situés sur le territoire de l'Etat de résidence;
- c) des droits de succession et de mutation perçus par l'Etat de résidence, sous réserve des dispositions de l'article 26;
- d) des impôts et taxes sur toutes sortes de revenus privés, qui ont leur source dans l'Etat de résidence;
- e) des droits perçus rémunération de services rendus;
- f) des droits d'enregistrement, de grille, d'hypothèque et de timbre, sous réserve des dispositions de l'article 16.

2. Członkowie urzędu konsularnego zatrudniający osoby, których place nie są zwolnione od podatku od wynagrodzeń w Państwie przyjmującym, będą wypełniać obowiązki nakładane przez przepisy tego Państwa w zakresie pobierania podatku od wynagrodzeń.

Artykuł 25

1. Zgodnie ze swymi ustawami i innymi przepisami Państwo przyjmujące zezwala na wwóz i wywóz oraz przyznaje zwolnienie z wszelkich opłat celnych i innych opłat z tym związanych, z wyjątkiem opłat za składowanie, przewóz i podobne usługi:

- a) przedmiotów przeznaczonych do użytku służbowego urzędu konsularnego;
- b) przedmiotów przeznaczonych do użytku osobistego urzędnika konsularnego lub członków jego rodziny, łącznie z przedmiotami przeznaczonymi do urzędowania się.

2. Wyrażenie „przedmioty” obejmuje również środki transportu.

3. Przedmioty określone w ustępie 1 zwolnione są od rewizji w takim samym zakresie jak przedmioty przeznaczone do użytku służbowego przedstawicielstwa dyplomatycznego oraz osobistego członka personelu dyplomatycznego Państwa wysyłającego.

4. Pracownicy konsularni korzystają ze zwolnień przewidzianych w ustępie 1 litera b) w odniesieniu do przedmiotów sprowadzonych w związku z pierwszym urządzeniem się.

Artykuł 26

W przypadku śmierci członka urzędu konsularnego Państwo przyjmujące:

- a) zezwoli na wywóz ruchomego mienia pozostałego po osobie zmarłej, z wyjątkiem mienia nabytego w Państwie przyjmującym, którego wywóz był zabroniony w chwili śmierci tej osoby;
- b) nie będzie pobierać podatków spadkowych ani podatków od przeniesienia prawa własności w odniesieniu do mienia ruchomego, które znajdowało się w Państwie przyjmującym jedynie w związku z przebywaniem w tym Państwie osoby zmarłej jako członka urzędu konsularnego.

Artykuł 27

Z zastrzeżeniem swych ustaw i innych przepisów dotyczących stref, do których wstęp ze względu na bezpieczeństwo państwa jest zabroniony lub ograniczony, Państwo przyjmujące zapewni wszystkim członkom urzędu konsularnego swobodę poruszania się i podróżowania na swym terytorium.

Artykuł 28

Środki transportu będące własnością Państwa wysyłającego i przeznaczone dla celów urzędu konsularnego lub będące własnością członków urzędu konsularnego podlegają w Państwie przyjmującym obowiązkowemu ubezpieczeniu.

2. Les membres du poste consulaire qui emploient des personnes dont les traitements et les salaires ne sont pas exemptés de l'impôt sur le revenu dans l'Etat de résidence doivent respecter les obligations que les lois et règlements dudit Etat imposent en matière de perception de l'impôt sur le revenu.

Article 25

1. Conformément à ses lois et règlements, l'Etat de résidence autorise l'entrée et la sortie et accorde l'exemption de tous droits de douane, taxes et autres redevances connexes autres que frais d'entrepôt, de transport et frais afférents à des services analogues, pour:

- a) les objets destinés à l'usage officiel du poste consulaire;
- b) les objets destinés à l'usage personnel du fonctionnaire consulaire et les membres de sa famille y compris les effets destinés à son établissement.

2. Dans le terme „objets” sont également compris les moyens de transport.

3. Les objets énumérés au paragraphe 1 sont exemptés de la contrôle douanière dans la même mesure que les objets destinés pour l'usage officiel de la mission diplomatique ou l'usage personnel des membres du personnel diplomatique de l'Etat d'envoi.

4. Les employés consulaires bénéficient des exemptions prévues à l'alinéa „b” du paragraphe 1 du présent article en ce qui concerne les objets importés lors de leur première installation.

Article 26

En cas de décès d'un membre du poste consulaire, l'Etat de résidence:

- a) permettra l'exportation des biens meubles du défunt, à l'exception de ceux qui ont été acquis dans l'Etat de résidence et qui font l'objet d'une prohibition d'exportation au moment du décès;
- b) ne prélèvera pas de droits de succession ni de mutation sur les biens meubles, dont la présence dans l'Etat de résidence n'était due uniquement qu'à la présence dans cet Etat du défunt en tant que membre du poste consulaire.

Article 27

Sous réserve de ses lois et autres règlements concernant les zones dans lesquelles — pour des raisons de sécurité de l'Etat — l'entrée est interdite ou limitée, l'Etat de résidence assurera à tous les membres du poste consulaire la liberté de circuler et de voyager sur son territoire.

Article 28

Les moyens de transport étant la propriété de l'Etat d'envoi et destinés à l'usage du poste consulaire ou qui sont la propriété des membres du poste consulaire doivent faire l'objet d'une assurance obligatoire.

Artykuł 29

Członkowie rodzin korzystają odpowiednio z przywilejów i immunitetów przyznanych w niniejszej konwencji członkom urzędu konsularnego, pod warunkiem że nie są obywatelami Państwa przyjmującego i nie mają stałego miejsca zamieszkania w tym Państwie ani nie wykonują w nim działalności zarobkowej.

Artykuł 30

Członkowie urzędu konsularnego, którzy są obywatelami Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce zamieszkania w tym Państwie, nie korzystają z przywilejów i immunitetów określonych w niniejszej konwencji, z wyjątkiem ustępów 2 i 4 artykułu 20.

CZĘŚĆ IV

Funkcje konsularne

Artykuł 31

Zadaniem urzędników konsularnych jest popieranie we wszystkich formach rozwoju stosunków ekonomicznych, handlowych, kulturalnych i naukowych między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym, przyczynianie się w każdy inny sposób do rozwoju przyjaznych stosunków między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym, ochrona praw i interesów Państwa wysyłającego i jego obywateli, a także ułatwianie ruchu turystycznego.

Artykuł 32

1. Urzędnicy konsularni wykonują funkcje konsularne w swoim okręgu konsularnym. Za zgodą Państwa przyjmującego mogą oni je wykonywać również poza swoim okręgiem konsularnym.

2. Przy wykonywaniu funkcji urzędnicy konsularni mogą zwracać się do:

- a) właściwych miejscowych organów swojego okręgu konsularnego;
- b) właściwych centralnych organów Państwa przyjmującego, jeżeli zezwalają na to ustawy i inne przepisy lub zwyczaje tego Państwa oraz umowy międzynarodowe.

Artykuł 33

1. Urzędnicy konsularni mają prawo, zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego, zastępować przed sądami i innymi organami Państwa przyjmującego obywateli Państwa wysyłającego, aby zapewnić im odpowiednie zastępstwo prawne w wypadkach, gdy obywatele ci z powodu nieobecności lub jakiegokolwiek innej przyczyny nie są w stanie podjąć w odpowiednim czasie ochrony swych praw i interesów.

2. Zastępstwo, o którym mowa w ustępie 1, ustaje z chwilą, kiedy osoba zastępowana ustanowi swego pełnomocnika lub sama zapewni ochronę swych praw i interesów.

Article 29

Les membres de la famille bénéficient des memes privilèges et immunités, accordés par la présente Convention aux membres du poste consulaire, à condition qu'ils ne soient pas ressortissants de l'Etat de résidence et ne résident pas dans cet Etat, et n'exercent aucune activité lucrative.

Article 30

Les membres du poste consulaire, qui sont ressortissants de l'Etat de résidence ou bien résident habituellement dans cet Etat, ne bénéficient pas des privilèges et immunités définis par la présente Convention, sous réserve des paragraphes 2 et 4 de l'article 20.

TITRE IV

Fonctions consulaires

Article 31

Les fonctionnaires consulaires ont pour devoir de favoriser, sous toutes leurs formes, les relations économiques, commerciales, culturelles et scientifiques entre l'Etat d'envoi et l'Etat de résidence, de promouvoir sous toutes ses formes le développement des relations amicales entre l'Etat d'envoi et l'Etat de résidence, de protéger les droits et les intérêts de l'Etat d'envoi et de ses ressortissants ainsi que de faciliter les échanges touristiques.

Article 32

1. Les fonctionnaires consulaires exercent ses fonctions dans sa circonscription consulaire. Avec l'accord de l'Etat de résidence, ils peuvent également les exercer en dehors de sa circonscription consulaire.

2. Dans l'exercice de ses fonctions, les fonctionnaires consulaires peuvent s'adresser aux:

- a) autorités compétentes locales de la circonscription consulaire;
- b) autorités compétentes centrales de l'Etat de résidence, dans la mesure où le permettent les lois et autres règlements ainsi que les coutumes de cet Etat, ainsi que les accords internationaux.

Article 33

1. Les fonctionnaires consulaires ont le droit, conformément aux lois et autres règlements de l'Etat de résidence, de comparaître devant les tribunaux et autres autorités de l'Etat de résidence, afin d'assurer la représentation juridique appropriée dans les cas où ces ressortissants — en raison de leur absence ou pour toute autre raison — ne peuvent pas défendre en temps utile leurs droits et intérêts.

2. La représentation, dont il est question au paragraphe 1 expire au moment où la personne représentée désigne son plénipotentiaire ou bien qu'elle assure elle-même la défense de ses droits et intérêts.

Artykuł 34

Urzednicy konsularni maja prawo:

- a) prowadzić rejestr obywateli Państwa wysyłającego;
- b) wydawać obywatelom Państwa wysyłającego paszporty lub inne dokumenty podróży przedłużać ich ważność, dokonywać w nich innych zmian, a także unieważniać;
- c) wydawać wizeny.

Artykuł 35

1. Kierownik urzędu konsularnego ma prawo przyjmować oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, pod warunkiem że obie strony zawierające małżeństwo są obywatelami Państwa wysyłającego. Urząd konsularny zawiadamia właściwe organy Państwa przyjmującego o zawartych związkach małżeńskich, jeżeli ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego tego wymagają.

2. Urzednicy konsularni maja prawo prowadzić rejestrację urodzeń, małżeństw i zgonów obywateli Państwa wysyłającego oraz wydawać odpowiednie dokumenty. Nie zwalnia to jednak obywateli Państwa wysyłającego od obowiązku przestrzegania ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego w sprawie rejestracji urodzeń, małżeństw i zgonów

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego będą bezzwłocznie i nieodpłatnie przysyłać urzędowi konsularnemu do celów urzędowych odpisy i wyciągi dokumentów stanu cywilnego dotyczące obywateli Państwa wysyłającego.

Artykuł 36

1. Urzednicy konsularni maja prawo:

- a) przyjmować, sporządzać i uwierzytelniać oświadczenia obywateli Państwa wysyłającego;
- b) przyjmować, sporządzać, uwierzytelniać i przechowywać w depozycie rozporządzenia ostatniej woli i inne dokumenty stwierdzające jednostronne czynności prawne obywateli Państwa wysyłającego;
- c) uwierzytelniać dokumenty, podpisy oraz pieczęcie na dokumentach obywateli Państwa wysyłającego;
- d) legalizować wszelkie dokumenty wydane przez organy Państwa wysyłającego lub Państwa przyjmującego oraz poświadczać odpisy i wyciągi z tych dokumentów;
- e) tłumaczyć dokumenty i uwierzytelniać zgodność tłumaczeń;
- f) sporządzać i uwierzytelniać umowy, które zawierają między sobą obywatele Państwa wysyłającego, jeżeli nie dotyczą one ustanowienia, przeniesienia lub wygaśnięcia praw do nieruchomości znajdujących się w Państwie przyjmującym;
- g) sporządzać i uwierzytelniać umowy, bez względu na obywatelstwo osób będących stronami, jeżeli te umowy odnoszą się wyłącznie do mienia lub prawa istniejącego w Państwie wysyłającym albo będą wykonywane wyłącznie w tym Państwie;
- h) wydawać dokumenty dotyczące pochodzenia towarów;

Article 34

Les fonctionnaires consulaires ont le droit:

- a) d'immatriculer les ressortissants de l'Etat d'envoi;
- b) de délivrer aux ressortissants de l'Etat d'envoi des passeports ou autres titres de voyage, de les renouveler, d'y introduire d'autres modifications et également de les annuler;
- c) de délivrer des visas.

Article 35

1. Le chef de poste consulaire a le droit de célébrer les mariages à la condition que les deux époux sont ressortissants de l'Etat d'envoi. Le poste consulaire informe les autorités compétentes de l'Etat de résidence de ces mariages contractés si les lois et autres règlements de l'Etat de résidence l'exigent.

2. Les fonctionnaires consulaires ont le droit de tenir le registre des naissances, mariages et décès des ressortissants de l'Etat d'envoi ainsi que de délivrer les documents appropriés. Ceci ne dispense toutefois pas les ressortissants de l'Etat d'envoi du devoir de respecter les lois et autres règlements de l'Etat de résidence, en matière d'immatriculation des naissances, mariages et décès.

3. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence transmettront sans retard et sans frais au poste consulaire, à des fins officielles, les copies et les extraits des documents d'état civil concernant les ressortissants de l'Etat d'envoi.

Article 36

1. Les fonctionnaires consulaires ont le droit de:

- a) recevoir, dresser et légaliser les déclarations des ressortissants de l'Etat d'envoi;
- b) recevoir, dresser, légaliser, recevoir en dépôt les dispositions de la dernière volonté et autres documents constatant l'acte juridique unilatéral des ressortissants de l'Etat d'envoi;
- c) légaliser les documents, signatures et sceaux sur les documents des ressortissants de l'Etat d'envoi;
- d) légaliser tous documents délivrés par les autorités de l'Etat d'envoi ou par l'Etat de résidence, légaliser les copies et les extraits de ces documents;
- e) traduire les documents et certifier la traduction conforme avec l'original;
- f) dresser et légaliser les contrats passés entre ressortissants de l'Etat d'envoi, s'ils ne sont pas relatifs à l'établissement, le transfert ou l'expiration de droits réels sur des biens immeubles situés dans l'Etat de résidence;
- g) dresser et légaliser les contrats, quelle que soit la nationalité des parties, si ces contrats sont relatifs aux biens ou aux droits situés dans l'Etat d'envoi et s'ils doivent produire des effets juridiques dans cet Etat;
- h) délivrer des certificats d'origine pour les marchandises;

i) ogłaszać w pomieszczeniach konsularnych zawiadomienia dotyczące wszelkich spraw z zakresu praw, obowiązków lub interesów obywateli Państwa wysyłającego.

2. Dokumenty wymienione w ustępie 1, sporządzone, uwierzytelnione lub zalegalizowane przez urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego, uważane są za dokumenty publiczne lub publicznie uwierzytelnione oraz mają taką samą moc prawną i moc dowodową jak dokumenty uwierzytelnione lub zalegalizowane przez właściwe organy Państwa przyjmującego, jeżeli nie są sprzeczne z ustawami i innymi przepisami tego Państwa.

Artykuł 37

Urzednicy konsularni mają prawo przyjmować do depozytu dokumenty, pieniądze lub przedmioty wartościowe od obywateli Państwa wysyłającego.

Urzednicy konsularni mają również prawo przyjmować, w celu przekazania właścicielom, przedmioty zagubione przez obywateli Państwa wysyłającego podczas ich pobytu w Państwie przyjmującym.

Artykuł 38

Urzednicy konsularni mają prawo, na wniosek właściwych organów Państwa wysyłającego, przyjmować od osób nie posiadających obywatelstwa Państwa przyjmującego ani obywatelstwa państwa trzeciego, dobrowolnie zeznania w charakterze stron, świadków lub biegłych oraz doręczać im pisma sądowe i pozasądowe. Przy wykonywaniu tych czynności nie można stosować ani grozić stosowaniem środków przymusu.

Artykuł 39

1. Organy Państwa przyjmującego będą powiadamiać pisemnie urząd konsularny o przypadkach, kiedy zachodzi potrzeba ustanowienia opieki lub kurateli nad obywatelem Państwa wysyłającego, małoletnim lub nie posiadającym pełnej zdolności do działań prawnych, albo nad mieniem w Państwie przyjmującym, którym to mieniem obywatel Państwa wysyłającego nie jest w stanie zarządzać z jakichkolwiek powodów.

2. Urzednicy konsularni mogą porozumiewać się w sprawach, o których mowa w ustępie 1, z właściwymi organami Państwa przyjmującego, a w szczególności proponować odpowiednią osobę na opiekuna lub kuratora.

Artykuł 40

Urzednicy konsularni mają prawo porozumiewać się z każdym obywatelem Państwa wysyłającego, udzielać mu pomocy lub rady, a w razie konieczności zapewnić mu opiekę prawną. Państwo przyjmujące nie będzie w żaden sposób ograniczać możliwości porozumiewania się obywateli Państwa wysyłającego z urzędem konsularnym ani dostępu do tego urzędu.

Artykuł 41

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urząd konsularny Państwa wysyłającego o każdym przypadku zatrzymania, aresztowania lub

i) publier dans les locaux consulaires des avis relatifs à toutes les questions relevant des droits et obligations ou des intérêts des ressortissants de l'Etat d'envoi.

2. Les documents énumérés au paragraphe 1, dressés, légalisés ou certifiés, conformes par le fonctionnaire consulaire de l'Etat d'envoi, sont considérés comme documents officiels, officiellement légalisés et possèdent la même force probante et produisent les mêmes effets que les documents légalisés par les autorités compétentes de l'Etat de résidence à condition toutefois qu'ils ne s'opposent pas aux lois et autres règlements de cet Etat.

Article 37

Les fonctionnaires consulaires ont le droit de recevoir en dépôt des documents, des sommes d'argent et des objets de valeur qui leur sont remis par les ressortissants de l'Etat d'envoi.

Les fonctionnaires consulaires ont également le droit de recevoir en vue de les transmettre à leurs propriétaires, les objets égarés par les ressortissants de l'Etat d'envoi au cours de leur séjour dans l'Etat de résidence.

Article 38

Les fonctionnaires consulaires ont le droit, sur la demande des autorités compétentes de l'Etat d'envoi, de recevoir, des personnes ne possédant pas la nationalité de l'Etat de résidence ni la nationalité d'un Etat tiers, les dépositions bénévoles en qualité de parties, de témoins ou d'experts, ainsi que leur remettre des documents judiciaires et extrajudiciaires. Dans l'accomplissement de ces actions il est interdit d'appliquer ou de menacer d'utiliser les moyens de contrainte.

Article 39

1. Les autorités de l'Etat de résidence informent le poste consulaire lorsqu'il y a nécessité d'organiser la tutelle ou la curatelle d'un ressortissant de l'Etat d'envoi, mineur ou possédant une capacité limitée de contracter, ou bien la protection des biens se trouvant dans l'Etat de résidence et que le ressortissant de l'Etat d'envoi n'est pas en état d'administrer quelle qu'en soit la raison.

2. Les fonctionnaires consulaires peuvent communiquer en matière des questions visées au paragraphe 1 avec les autorités compétentes de l'Etat de résidence et en particulier proposer des personnes pour agir en qualité de tuteur ou de curateur.

Article 40

Les fonctionnaires consulaires ont le droit de communiquer avec tout ressortissant de l'Etat d'envoi, lui prêter assistance et conseil, en cas de besoin, lui assurer une assistance juridique. L'Etat de résidence ne limitera aucunement les possibilités de communication des ressortissants de l'Etat d'envoi avec le poste consulaire ni l'accès à ce poste.

Article 41

1. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence informeront sans délai le poste consulaire de l'Etat d'envoi de chaque cas de détention, d'arrestation ou de privation

pozbawienia wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie obywatela Państwa wysyłającego. Powiadomienie to będzie dokonane najpóźniej czwartego dnia po dniu, w którym zastosowano te środki. Właściwe organy Państwa przyjmującego są obowiązane przekazywać niezwłocznie wiadomości skierowane przez taką osobę do urzędu konsularnego.

2. Urzędnicy konsularni mają prawo odwiedzać obywatela Państwa wysyłającego zatrzymanego, aresztowanego lub pozbawionego wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie, a także rozmawiać lub korespondować z nim oraz udzielać mu pomocy w zorganizowaniu obrony. Mają oni również prawo odwiedzać obywatela Państwa wysyłającego odbywającego karę pozbawienia wolności. Właściwe organy Państwa przyjmującego udziela urzędnikowi konsularnemu prawa widzenia się z takim obywatelem najpóźniej siódmego dnia po dniu, w którym miało miejsce zatrzymanie, aresztowanie lub pozbawienie wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie, a następnie w rozsądnych okresach czasu.

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego będą informować osoby, których dotyczą postanowienia niniejszego artykułu, o wszystkich uprawnieniach, które im przysługują zgodnie z tymi postanowieniami.

4. Uprawnienia określone w niniejszym artykule będą wykonywane zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego, z zastrzeżeniem, że nie uchylają one tych uprawnień.

Artykuł 42

Właściwe organy Państwa przyjmującego będą niezwłocznie informować urząd konsularny o zgonie obywatela Państwa wysyłającego, a także o zgonie obywatela Państwa przyjmującego lub państwa trzeciego, jeżeli urodził się on na terytorium Państwa wysyłającego. Organy te będą bezpłatnie przekazywać urzędowi konsularnemu odpisy aktów zgonu tych osób.

Artykuł 43

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urzędnika konsularnego o otwarciu w tym Państwie spadku po obywatelu Państwa wysyłającego, jak również o otwarciu spadku, niezależnie od obywatelstwa osoby zmarłej, jeżeli obywatel Państwa wysyłającego powołany jest do spadku jako spadkobierca, uprawniony lub zapisobierca.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego podejmą odpowiednie środki przewidziane w ustawach i innych przepisach tego Państwa dla zabezpieczenia spadku oraz przekazania urzędnikowi konsularnemu odpisu testamentu, jeżeli został on sporządzony, oraz wszelkich posiadanych informacji dotyczących spadku, miejsca pobytu osób uprawnionych do spadku, wartości i składu masy spadkowej, łącznie z kwotami pochodzącymi z tytułu ubezpieczeń społecznych, zarobków, polis ubezpieczeniowych. Powiadomią także o terminie rozpoczęcia postępowania spadkowego lub stadium, w jakim się ono znajduje.

3. Urzędnik konsularny jest upoważniony, bez potrzeby przedstawiania pełnomocnictwa, do reprezentowania, bezpośrednio lub za pośrednictwem swego przedstawiciela,

de liberté personnelle sous quelque autre forme qui frapperait un ressortissant de l'Etat d'envoi. Cette information sera transmise au plus tard le quatrième jour après le jour de la prise de ces mesures. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence sont tenues de transmettre sans retard les communications d'une telle personne destinées au poste consulaire.

2. Le fonctionnaire consulaire a le droit de rendre visite au ressortissant de l'Etat d'envoi détenu, arrêté ou privé de liberté personnelle sous quelque autre forme et aussi de s'entretenir ou de correspondre avec lui ainsi que de lui prêter aide dans l'organisation de sa défense. Il a aussi le droit de rendre visite au ressortissant de l'Etat d'envoi purgeant une peine privative de liberté. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence accorderont au fonctionnaire consulaire le droit de se rendre auprès dudit ressortissant au plus tard sept jours après la détention, l'arrestation ou la privation de liberté personnelle sous quelque autre forme et ensuite à des intervalles raisonnables.

3. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence informeront les personnes à lesquelles se rapportent les dispositions de cet article de tous les droits qui leurs reviennent d'après ces dispositions.

4. Les droits définis dans cet article seront exercés conformément aux lois et autres règlements de l'Etat de résidence sous réserve que ces derniers n'abolissent pas ces droits.

Article 42

Les autorités compétentes de l'Etat de résidence informeront sans retard le poste consulaire du décès d'un ressortissant de l'Etat d'envoi, comme également du décès d'un ressortissant de l'Etat de résidence ou d'un Etat tiers, si le défunt est né sur le territoire de l'Etat d'envoi. Ces autorités transmettront, sans aucun frais, au poste consulaire, un extrait de l'acte de décès.

Article 43

1. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence avisent sans retard le fonctionnaire consulaire de l'ouverture dans cet Etat d'une succession, à la suite du décès d'un ressortissant de l'Etat d'envoi, ainsi que de l'ouverture d'une succession quelle que soit la nationalité de la personne décédée, à laquelle un ressortissant de l'Etat d'envoi peut être intéressé en qualité d'héritier, d'ayant droit ou de légataire.

2. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence prendront les mesures nécessaires prévues par les lois et règlements de cet Etat, pour protéger la succession et pour transmettre au fonctionnaire consulaire la copie du testament, si celui-ci a été dressé par le défunt, ainsi que toutes les informations dont elles disposent au sujet des ayants droit, de leur domicile et de leur séjour, de la valeur et de la composition de la succession, y compris les sommes provenant des assurances sociales, les revenus, les polices d'assurances. Elles informeront également de la date de l'ouverture de la procédure successorale ou de l'état de cette procédure.

3. Le fonctionnaire consulaire est autorisé d'office sans être tenu de présenter une procuration à représenter directement ou indirectement par l'entremise de son repré-

przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego obywatela Państwa wysyłającego, uprawnionego do spadku lub mającego roszczenia do spadku w Państwie przyjmującym, jeżeli jest on nieobecny lub nie ustanowił swojego pełnomocnika

4. Urzędnik konsularny ma prawo domagać się:

- a) zabezpieczenia spadku, nałożenia i zdjęcia pieczęci, podjęcia środków zabezpieczenia spadku, w tym wyznaczenia kuratora spadku, jak również uczestniczyć w tych czynnościach;
- b) sprzedaży mienia wchodzącego w skład spadku, jak również powiadomienia o dacie ustalonej dla tej sprzedaży, aby mógł być obecny.

5. Z chwilą zakończenia postępowania spadkowego lub innych czynności urzędowych właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego i po uregulowaniu długów, opłat i podatków, w ciągu trzech miesięcy prześlą mu spadek lub udziały spadkowe osób, które reprezentuje.

6. W przypadku gdy wartość spadku jest niewielka, urzędnik konsularny będzie mógł zwrócić się, aby mienie spadkowe zostało mu przekazane. Będzie on miał wówczas prawo przekazania go osobom uprawnionym.

7. Urzędnik konsularny ma prawo otrzymania, w celu przekazania osobom uprawnionym, udziałów spadkowych i zapisów przypadających obywatelom Państwa wysyłającego nie mającym miejsca stałego pobytu w Państwie przyjmującym oraz otrzymania sum, które przypadają uprawnionym z tytułu odszkodowań, rent, zaległych zaległości i polis ubezpieczeniowych.

8. Przekazanie mienia i należności do Państwa wysyłającego stosownie do postanowień ustępów 5—7 może być dokonane jedynie zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 44

1. W przypadku gdy obywatel Państwa wysyłającego nie posiadający stałego miejsca zamieszkania w Państwie przyjmującym zmarł w czasie podróży w tym Państwie, przedmioty pozostałe po nim zostaną przekazane przez właściwe organy Państwa przyjmującego, bez specjalnego postępowania, urzędnikowi konsularnemu Państwa wysyłającego. Urzędnik konsularny pokryje długi zaciągnięte przez osobę zmarłą w czasie jej pobytu w Państwie przyjmującym do wysokości wartości przekazanych przedmiotów.

2. Urzędnik konsularny jest uprawniony do przekazywania za granicę, przy uwzględnieniu ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego, spadków wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu oraz w ustępach 7 i 8 artykułu 43.

Artykuł 45

1. Urzędnicy konsularni mają prawo udzielać wszelkiej pomocy statkom Państwa wysyłającego oraz załogom tych statków podczas ich pobytu na morzu terytorialnym lub wodach wewnętrznych Państwa przyjmującego, włącz-

sentant, devant les tribunaux ou autres autorités compétentes de l'Etat de résidence, un ressortissant de l'Etat d'envoi ayant droit à la succession ou bien ayant des prétentions à une succession dans l'Etat de résidence, au cas où cet héritier est absent ou n'a pas désigné son mandataire.

4. Le fonctionnaire consulaire a le droit d'exiger:

- a) la conservation de la succession, la pose de scellés ainsi que leur levée, la prise de mesures en vue de la conservation de la succession, y compris la désignation d'un administrateur de la succession, ainsi que de participer à ces opérations;
- b) la vente des biens faisant partie de la succession ainsi que la communication de la date fixée pour cette vente afin qu'il puisse y être présent.

5. Au moment de la fin de la procédure successorale ou d'autres formalités officielles, les autorités compétentes de l'Etat de résidence informeront, sans retard, le fonctionnaire consulaire et, après paiement des dettes, taxes et impôts, dans un délai de trois mois lui transmettront la succession ou bien les parts personnelles des personnes qu'il représente.

6. Au cas, où la valeur de la succession est de peu d'importance, le fonctionnaire consulaire pourra réclamer que les biens successoraux lui soient remis. Il aura alors le droit de la transmettre aux personnes intéressées.

7. Le fonctionnaire consulaire a le droit de recevoir en vue de les transmettre aux personnes intéressées les parts personnelles et les legs revenant aux ressortissants de l'Etat d'envoi, ne résidant pas dans l'Etat de résidence, comme également de recevoir les sommes qui reviennent aux personnes intéressées au titre d'indemnités, de pensions, d'assurances sociales, d'arriérés de salaires et de polices d'assurances.

8. Le transfert des biens et avoirs à l'Etat d'envoi en application des dispositions des paragraphes 5, 6 et 7 du présent article ne pourra se faire que conformément à la législation de l'Etat de résidence.

Article 44

1. Au cas où un ressortissant de l'Etat d'envoi, ne résidant pas dans l'Etat de résidence, venait à décéder au cours de son voyage dans cet Etat, les effets du défunt seront remis par les autorités compétentes de l'Etat de résidence — sans procédure spéciale — à un fonctionnaire consulaire de l'Etat d'envoi. Le fonctionnaire consulaire remboursera les dettes contractées par le défunt au cours de son séjour dans l'Etat de résidence jusqu'à valeur des effets remis.

2. Le fonctionnaire consulaire est autorisé à transmettre à l'étranger, compte tenu des lois et autres règlements de l'Etat de résidence, les successions visées au paragraphe 1 du présent article ainsi qu'aux paragraphes 7 et 8 de l'article 43.

Article 45

1. Les fonctionnaires consulaires ont le droit de prêter toute sorte d'assistance aux navires de l'Etat d'envoi ainsi qu'aux équipages de ces navires pendant leur séjour dans les eaux territoriales ou intérieures de l'Etat de rési-

nie z portami. Mogą oni korzystać z prawa nadzoru i inspekcji w stosunku do statków tego Państwa i ich załóg. W tym celu mogą oni również odwiedzać statki Państwa wysyłającego i być odwiedzani przez kapitanów i załogi tych statków.

2. Organy Państwa przyjmującego będą respektować wszelkie środki podjęte przez urzędnika konsularnego zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego w stosunku do statków tego Państwa i ich załóg. Przy wykonywaniu takich czynności urzędnik konsularny może zwracać się o pomoc do właściwych organów Państwa przyjmującego.

Artykuł 46

Urzednicy konsularni mają prawo w stosunku do statku Państwa wysyłającego:

- a) przesłuchiwać kapitana statku i innych członków załogi statku, sprawdzać, przyjmować i poświadczać dokumenty statku, przyjmować oświadczenia dotyczące statku, ładunku i podróży oraz wydawać dokumenty niezbędne dla ułatwienia wejścia, postoju i wyjścia statku;
- b) rozstrzygać wszelkie spory między kapitanem a innymi członkami załogi, włącznie ze sporami dotyczącymi umów o pracę i warunków pracy;
- c) dokonywać czynności związanych z zatrudnieniem lub zwolnieniem kapitana i innych członków załogi;
- d) podejmować niezbędne środki w celu zapewnienia leczenia szpitalnego i powrotu kapitana i innego członka załogi;
- e) przyjmować, sporządzać lub podpisywać wszelkie świadectwa i inne dokumenty dotyczące przynależności państwowej, własności i innych praw rzeczowych oraz stanu i eksploatacji statku;
- f) udzielać kapitanowi statku i innym członkom załogi statku opieki i pomocy w ich stosunkach z sądami i innymi organami Państwa przyjmującego i w tym celu zapewniać im opiekę prawną, pomoc tłumacza lub jakiegokolwiek innej osoby;
- g) podejmować wszelkie środki w celu zachowania dyscypliny i porządku na statku;
- h) zapewnić stosowanie ustaw i innych przepisów Państwa wysyłającego w zakresie spraw morskich na statku tego Państwa.

Artykuł 47

Sądy i inne właściwe organy Państwa przyjmującego nie mogą wykonywać swojej jurysdykcji co do przestępstw popełnionych na pokładzie statku Państwa wysyłającego, chyba że chodzi o:

- a) przestępstwa popełnione przez obywatela lub przeciwko obywatelowi Państwa przyjmującego albo przez jakąkolwiek inną osobę lub przeciwko takiej osobie, jeżeli nie jest ona kapitanem lub innym członkiem załogi statku;
- b) przestępstwa naruszające spokój lub bezpieczeństwo portu bądź morza terytorialnego i wód wewnętrznych Państwa przyjmującego;

dence, y compris les ports. Ils peuvent bénéficier du droit de surveillance et d'inspections à l'encontre des navires de cet Etat et de leurs équipages. Dans ce but, ils peuvent également visiter les navires de l'Etat d'envoi et recevoir la visite des capitaines et des équipages de ces navires.

2. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence respectent toutes les mesures entreprises par le fonctionnaire consulaire conformément aux lois et autres règlements de l'Etat d'envoi à l'encontre des navires de cet Etat et de leurs équipages. Pendant l'accomplissement de telles fonctions, le fonctionnaire consulaire peut demander l'aide des autorités compétentes de l'Etat de résidence.

Article 46

En ce qui concerne les navires de l'Etat d'envoi, les fonctionnaires consulaires ont le droit:

- a) d'interroger le capitaine du navire ou tout autre membre de l'équipage, vérifier, recevoir et viser les documents du navire, recevoir les déclarations relatives au navire, à la cargaison et au voyage ainsi que de délivrer des documents indispensables pour faciliter entrée, le séjour et la sortie du navire;
- b) régler toute sorte de différends entre le capitaine et les autres membres de l'équipage, y compris les différends relatifs aux contrats d'engagement et aux conditions de travail;
- c) de prendre des dispositions relatives à l'enrôlement ou au licencement du capitaine et des autres membres de l'équipage;
- d) d'entreprendre les mesures indispensables afin d'assurer l'hospitalisation et le rapatriement du capitaine ou de tout autre membre de l'équipage;
- e) de recevoir, dresser ou bien signer toute sortes de certificats et autres documents concernant la nationalité, la propriété et autres droits réels, l'état et l'exploitation d'un navire;
- f) de prêter aide et assistance au capitaine du navire ou à tout autre membre de l'équipage dans leurs rapports avec les tribunaux et autres autorités de l'Etat de résidence, et à cet effet, leur assurer l'assistance juridique, celle d'un interprète ou de toute autre personne;
- g) d'entreprendre toutes les mesures utiles afin de sauvegarder la discipline et l'ordre à bord du navire;
- h) d'assurer l'application des lois et autres règlements de l'Etat d'envoi en matière maritime sur un navire de cet Etat.

Article 47

Les tribunaux et les autres autorités compétentes en matière judiciaire de l'Etat de résidence ne peuvent exercer leur juridiction, s'il s'agit des infractions commises à bord d'un navire de l'Etat d'envoi, que s'il s'agit de:

- a) infraction commise par ou contre un ressortissant de l'Etat de résidence ou par toute autre personne ou contre une telle personne autre que le capitaine ou un membre de l'équipage;
- b) infractions troublant la tranquillité ou la sécurité du port ou des eaux territoriales ou intérieures de l'Etat de résidence;

- c) przestępstwa naruszające ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego dotyczące zdrowia publicznego, bezpieczeństwa życia na morzu, imigracji, spraw celnych lub zanieczyszczeń morza;
- d) przestępstwa zagrożone według prawa Państwa przyjmującego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż trzy lata lub, karą surowszą. W innych przypadkach wyżej wymienione władze mogą działać jedynie na prośbę lub za zgodą urzędnika konsularnego.

Artykuł 48

1. W przypadku gdy sąd lub inny organ Państwa przyjmującego zamierza aresztować lub zatrzymać na pokładzie statku Państwa wysyłającego kapitana, innego członka załogi lub pasażera tego statku bądź jakąkolwiek osobę, która nie jest obywatelem Państwa przyjmującego, albo też zając jakiegokolwiek mienie znajdujące się na statku lub przeprowadzić na pokładzie statku dochodzenie urzędowe, kompetentne organy Państwa przyjmującego powiadomią o tym urzędnika konsularnego w takim czasie, aby umożliwić mu obecność na statku, zanim czynność ta zostanie podjęta. Jeżeli uprzednie zawiadomienie urzędnika konsularnego jest niemożliwe, kompetentne organy Państwa przyjmującego powiadomią go możliwie jak najszybciej, nie później jednak aniżeli w momencie, w którym wspomniana czynność została rozpoczęta. Właściwe organy Państwa przyjmującego umożliwią urzędnikowi konsularnemu widzenie się z osobą aresztowaną lub zatrzymaną i komunikowanie się z nią, a także podejmowanie właściwych kroków w celu ochrony interesów zainteresowanej osoby lub statku.

2. Postanowienia ustępu 1 nie stosuje się do zwykłej kontroli statku przeprowadzonej przez organy Państwa przyjmującego w sprawach paszportowych, celnych, zdrowia publicznego i bezpieczeństwa życia na morzu albo też wszelkiej czynności podjętej na prośbę lub za zgodą kapitana statku.

Artykuł 49

W przypadku gdy członek załogi, nie będący obywatelem Państwa przyjmującego, opuści w tym Państwie bez zgody kapitana statek Państwa wysyłającego, kompetentne organy Państwa przyjmującego, na prośbę urzędnika konsularnego, udziela pomocy w zakresie poszukiwania tej osoby i podejmą wszelkie niezbędne kroki w celu jej odprowadzenia na ten sam lub inny statek Państwa wysyłającego.

Artykuł 50

Urzednicy konsularni mają prawo odwiedzać statki wszelkich bander płynące do portów Państwa wysyłającego, w celu uzyskania informacji umożliwiających im wystawienie lub podpisanie dokumentów wymaganych przez ustawy i inne przepisy Państwa wysyłającego dla wejścia statku do portów tego Państwa, a także w celu przekazania właściwym organom Państwa wysyłającego informacji, o które te organy się zwrócą.

Artykuł 51

1. Jeżeli statek Państwa wysyłającego uległ rozbiciu, osiadł na mieliźnie, został wyrzucony na brzeg lub doznał

- c) infractions contre les lois et autres règlements de l'Etat de résidence concernant la santé publique, la sauvegarde de la vie humaine en mer, l'immigration, les prescriptions douanières ou la pollution de la mer;
- d) infraction punissable aux termes de la législation de l'Etat de résidence, d'une peine de privation de liberté d'au moins trois ans ou d'une peine plus grave. Dans les autres cas, les autorités visées ci-dessus, ne peuvent agir qu'en réponse à la requête ou avec le consentement du fonctionnaire consulaire.

Article 48

1. Au cas où un tribunal ou toute autre autorité de l'Etat de résidence ont l'intention d'arrêter ou détenir à bord du navire de l'Etat d'envoi, le capitaine, un autre membre de l'équipage, un passager de ce navire ou toute autre personne qui n'est pas ressortissant de l'Etat de résidence, ou bien saisir un bien se trouvant à bord, ou instituer à bord une enquête officielle, les autorités compétentes de l'Etat de résidence en informeront le fonctionnaire consulaire dans un délai tel, qu'il puisse être présent à bord avant l'exécution d'une telle mesure. S'il est impossible de l'aviser au préalable, les autorités compétentes de l'Etat de résidence l'en aviseront au plus vite, toutefois pas plus tard qu'au moment où ces mesures viennent à exécution. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence faciliteront au fonctionnaire consulaire la visite à la personne arrêtée ou détenue, ainsi que la communication avec cette personne, comme également la prise de mesures appropriées visant à protéger les intérêts de la personne ou du navire intéressé.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne s'appliquent pas à un contrôle usuel, effectué par les autorités de l'Etat de résidence en matière de passeports, douane, santé publique et de la sauvegarde de la vie humaine en mer ou de toute autre démarche entreprise sur requête ou avec le consentement du commandant du navire.

Article 49

Au cas où un membre de l'équipage, n'étant pas ressortissant de l'Etat de résidence, quitte dans cet Etat — sans l'autorisation du commandant — le navire de l'Etat d'envoi, les autorités compétentes de l'Etat de résidence, sur requête du fonctionnaire consulaire, prêteront leur aide pour la recherche de cette personne et entreprendront les mesures nécessaires afin de la reconduire à bord de ce navire ou d'un autre navire de l'Etat d'envoi.

Article 50

Les fonctionnaires consulaires ont le droit de monter à bord de tout navire se rendant aux ports de l'Etat d'envoi, en vue d'obtenir les informations lui permettant de délivrer et de signer les documents exigés en vertu des lois et autres règlements de l'Etat d'envoi pour l'entrée du navire dans les ports de cet Etat, ainsi que pour transmettre aux autorités compétentes de l'Etat d'envoi, des informations que ces autorités réclament.

Article 51

1. Si un navire de l'Etat d'envoi est endommagé, échoue, est rejeté sur le rivage ou subit toute autre avarie

innej awarii na morzu terytorialnym lub wodach wewnętrznych Państwa przyjmującego, włącznie z portami, właściwe organy tego Państwa poinformują o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego.

2. W przypadkach wymienionych w ustępie 1 organy Państwa przyjmującego podejmą wszelkie kroki niezbędne w celu ratowania i ochrony statku, jego wyposażenia, pasażerów, załogi, ładunku, zapasów i innych przedmiotów znajdujących się na statku, a także w celu zapobieżenia naruszeniu własności i nieporządkom na statku oraz ich likwidowania. Kroki te zostaną podjęte także w stosunku do przedmiotów stanowiących część statku lub jego ładunku, które znalazły się poza statkiem. Organy Państwa przyjmującego powiadomią urzędnika konsularnego o podjętych krokach. Organy te udziela także urzędnikowi konsularnemu niezbędnej pomocy w celu podjęcia wszelkich kroków będących następstwem awarii statku, osadzenia na mieliźnie lub zatonięcia. Urzędnik konsularny ma prawo prosić organy Państwa przyjmującego, aby podjęły one i kontynuowały niezbędne kroki dla ratowania i ochrony statku, jego wyposażenia, załogi, pasażerów, ładunku, zapasów i innych przedmiotów znajdujących się na pokładzie statku. Kroki te podejmowane są we współpracy z kapitanem statku.

3. W przypadku gdy statek Państwa wysyłającego zatoni, a jego wyposażenie, ładunek, zapasy lub inne przedmioty, które znajdowały się na pokładzie statku, zostały znalezione na terytorium Państwa przyjmującego lub w pobliżu albo zostały sprowadzone do jednego z portów tego Państwa i ani kapitan, ani właściciel statku lub ładunku, ani jego przedstawiciel, ani też przedstawiciele ubezpieczenia nie są obecni lub nie mogą podjąć kroków w celu zabezpieczenia lub postanowienia o dalszym ich przeznaczeniu, urzędnik konsularny jest upoważniony podjąć, w charakterze przedstawiciela właściciela statku, takie środki, jakie mógłby w tym samym celu podjąć właściciel, gdyby był obecny.

4. Urzędnik konsularny może również podjąć środki przewidziane w ustępie 3 w odniesieniu do każdego przedmiotu należącego do obywatela Państwa wysyłającego i pochodzącego z pokładu lub ładunku statku, bez względu na jego przynależność państwową, sprowadzonego do portu lub znalezionego na brzegu, w pobliżu brzegu, albo na statku, który uległ awarii, osiadł na mieliźnie lub zatonił. Kompetentne organy Państwa przyjmującego zawiadomią bez zwłoki urzędnika konsularnego o istnieniu takiego przedmiotu.

5. Urzędnik konsularny ma prawo uczestniczyć w dochodzeniu otwartym w celu ustalenia przyczyn awarii statku, osadzenia na mieliźnie lub jego zatonięcia.

6. Właściwe organy Państwa przyjmującego na prośbę urzędnika konsularnego udziela mu niezbędnej pomocy w podejmowanych przez niego środkach w związku z awarią statku.

7. Opłaty celne lub inne tego rodzaju opłaty nie będą nakładane na terytorium Państwa przyjmującego na uszkodzony statek, jego ładunek lub zaopatrzenie, pod warunkiem że nie są one udostępnione do użytku lub spożycia w tym Państwie.

dans les eaux territoriales ou intérieures de l'Etat de résidence, y compris les ports, les autorités compétentes de cet Etat en informeront sans délai le fonctionnaire consulaire de l'Etat d'envoi.

2. Dans les cas énumérés au paragraphe 1, les autorités compétentes de l'Etat de résidence prendront les mesures nécessaires afin d'organiser le sauvetage et la protection du navire, de son équipement, des passagers de l'équipage, de la cargaison, des provisions et autres objets se trouvant à bord et également afin d'éviter toute atteinte à la propriété et tout désordre à bord ainsi que pour les éliminer. Ces mesures seront entreprises également à l'encontre des objets faisant partie du navire ou de sa cargaison et éjectés hors bord. Les autorités de l'Etat de résidence informeront le fonctionnaire consulaire des mesures entreprises. Ces autorités accorderont leur aide au fonctionnaire consulaire, afin qu'il puisse entreprendre toutes les mesures faisant suite à l'avarie, l'échouement ou le naufrage. Le fonctionnaire consulaire a le droit de demander aux autorités de l'Etat de résidence qu'elles prennent et poursuivent les mesures nécessaires pour le sauvetage et la protection du navire et de son équipement, de l'équipage, des passagers, de la cargaison, des provisions et d'autres objets du bord. Ces mesures sont prises en collaboration avec le capitaine du navire.

3. Lorsqu'un navire de l'Etat d'envoi fait naufrage, son équipement, sa cargaison, ses provisions ou d'autres objets qui étaient à bord sont trouvés sur le rivage de l'Etat de résidence ou à proximité ou sont amenés dans un port de cet Etat, et que ni le capitaine du navire, ni le propriétaire du navire ou de la cargaison, ni son mandataire, ni les représentants des assurances ne sont présents ou ne peuvent prendre les dispositions ayant pour but leur conservation ou leur destination, le fonctionnaire consulaire est autorisé à prendre, en tant que représentant du propriétaire du navire, les dispositions que le propriétaire aurait pu prendre aux mêmes fins s'il avait été présent.

4. Le fonctionnaire consulaire peut également prendre les mesures prévues au paragraphe 3, au sujet de tout objet appartenant à un ressortissant de l'Etat d'envoi et provenant du bord ou de la cargaison d'un navire, quelle que soit sa nationalité, amené dans un port ou trouvé sur le rivage à proximité du rivage ou bien sur le navire avarié, échoué ou naufragé. Les autorités compétentes de l'Etat de résidence doivent informer, sans retard, le fonctionnaire consulaire de l'existence d'un tel objet.

5. Le fonctionnaire consulaire a le droit de participer à l'enquête ouverte pour déterminer les causes de l'avarie, de l'échouement ou du naufrage.

6. En réponse à la demande du fonctionnaire consulaire, les autorités compétentes de l'Etat de résidence accordent leur aide indispensable à ce qu'il puisse entreprendre les mesures nécessaires faisant suite à l'avarie du navire.

7. Les taxes douanieres ou autres droits similaires ne seront pas appliqués — sur le territoire de l'Etat de résidence — au navire avarié, sa cargaison ou ses provisions, à condition qu'ils ne soient utilisés ou consommés dans cet Etat.

Artykuł 52

Jeżeli kapitan lub inny członek załogi statku Państwa wysyłającego zmarł lub zaginął w Państwie przyjmującym na statku bądź na lądzie, to kapitan lub jego zastępca oraz urzędnik konsularny Państwa wysyłającego są wyłącznie kompetentni do sporządzania spisu inwentarza przedmiotów, walorów i innego mienia, pozostawionych przez zmarłego lub zaginionego, i do dokonania innych czynności koniecznych dla zabezpieczenia mienia i jego przekazania w celu likwidacji spadku. Jeżeli jednak zmarły lub zaginiony jest obywatelem Państwa przyjmującego, to kapitan lub jego zastępca sporządza spis inwentarza w momencie stwierdzenia zgonu lub zaginięcia. Jedna kopia tego spisu jest doręczana organom Państwa przyjmującego, które kompetentne są do dokonywania wszelkich czynności koniecznych dla zabezpieczenia mienia i w razie potrzeby do likwidacji spadku. Organy te poinformują o swych czynnościach urząd konsularny Państwa wysyłającego.

Artykuł 53

Postanowienia artykułów 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51 i 52 będą miały także zastosowanie do statków powietrznych Państwa wysyłającego, pod warunkiem że nie są sprzeczne z postanowieniami innych umów obowiązujących między Umawiającymi się Stronami.

Artykuł 54

1. Urząd konsularny może pobierać na terytorium Państwa przyjmującego opłaty za czynności konsularne oraz inne należności, ustalone ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego.

2. Kwoty pobierane z tytułu opłat i należności wymienionych w ustępie 1 są wolne od wszelkich podatków i opłat Państwa przyjmującego.

CZĘŚĆ V

Postanowienia ogólne i końcowe

Artykuł 55

1. Wszystkie osoby korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie niniejszej konwencji obowiązanej są, bez uszczerbku dla tych przywilejów i immunitetów, przestrzegać ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego.

2. Pomieszczenia konsularne nie powinny być używane w sposób niezgodny z wykonywaniem funkcji konsularnych.

Artykuł 56

Urzednicy konsularni mogą wykonywać wszelkie inne funkcje konsularne, zlecone im przez Państwo wysyłające, jeżeli nie są one sprzeczne z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 57

1. Postanowienia niniejszej konwencji stosuje się odpowiednio w przypadkach wykonywania funkcji konsularnych przez przedstawicielstwo dyplomatyczne.

Article 52

Si le capitaine ou tout autre membre de l'équipage d'un navire de l'Etat d'envoi meurt ou disparaît dans l'Etat de résidence à bord du navire et sur terre, alors le capitaine ou son remplaçant ainsi que le fonctionnaire consulaire de l'Etat d'envoi sont les seuls compétents à faire l'inventaire des objets, valeurs et autres biens laissés par le défunt ou le disparu et à effectuer les autres démarches nécessaires pour la conservation des biens et pour les transmettre en vue de liquider la succession. Toutefois, si le défunt ou disparu est ressortissant de l'Etat de résidence alors le capitaine ou son remplaçant dresse l'inventaire au moment de la constatation du décès ou de la disparition. Une copie de cet inventaire est remise aux autorités de l'Etat de résidence, qui sont compétentes pour effectuer toutes sortes de démarches indispensables pour la conservation des biens et au cas de nécessité pour la liquidation de la succession. Ces autorités informeront de leurs démarches le poste consulaire de l'Etat d'envoi.

Article 53

Les dispositions des articles 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51 et 52 sont également applicables aux aéronefs de l'Etat d'envoi, à condition qu'elles ne sont pas contraires aux dispositions des autres accords obligatoires entre les Parties Contractantes.

Article 54

1. Le poste consulaire peut percevoir sur le territoire de l'Etat de résidence des droits et taxes en contrepartie des services consulaires rendus, conformément aux lois et autres règlements de l'Etat d'envoi.

2. Les sommes perçues au titre des services consulaires rendus, visées au paragraphe 1, sont libres de tous impôts et taxes de l'Etat de résidence.

TITRE V

Dispositions generales et finales

Article 55

1. Toutes les personnes jouissant des privilèges et immunités en vertu de la présente Convention, sont tenues de respecter les lois et autres règlements de l'Etat de résidence, sans préjudice pour leurs privilèges et immunités.

2. Les locaux consulaires ne seront pas utilisés d'une façon incompatible avec l'exercice des fonctions consulaires.

Article 56

Les fonctionnaires consulaires peuvent remplir toutes sortes d'autres fonctions consulaires, dont les charge l'Etat d'envoi, si celles-ci ne sont pas contraires aux lois et autres règlements de l'Etat de résidence.

Article 57

1. Les dispositions de la présente Convention s'appliquent également dans le cas où les fonctions consulaires sont exercées par la mission diplomatique.

2. Imiona i nazwiska członków przedstawicielstwa dyplomatycznego, przydzielonych do jego wydziału konsularnego, notyfikowane są ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego.

3. Członkowie przedstawicielstwa dyplomatycznego, wymienieni w ustępie 2, korzystają nadal z przywilejów i immunitetów przysługujących im na podstawie ich statusu dyplomatycznego.

Artykuł 58

1. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie trzydziestego dnia od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Phnom Penh.

2. Niniejsza konwencja zawarta jest na czas nieokreślony. Może ona być wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron. W takim przypadku utraci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia wypowiedzenia.

Na dowód czego pełnomocnicy Umawiających się Stron podpisali niniejszą konwencję i opatrzyli ją pieczęciami.

Sporządzono w Warszawie dnia 23 lipca 1987 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, khmerskim i francuskim, przy czym trzy teksty mają jednakową moc. W razie rozbieżności, tekst francuski będzie rozstrzygający.

Z upoważnienia
Rady Państwa
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej
Marian Orzechowski

Z upoważnienia
Rady Państwa
Ludowej Republiki
Kampuczy
Kong Korm

2. Les prénoms et noms des membres de la mission diplomatique, affectés au service consulaire de la mission diplomatique seront, notifiés au Ministère des Affaires Etrangères de l'Etat de résidence.

3. Les membres de la mission diplomatique, visés au paragraphe 2 continuent à jouir des privilèges et immunités dont ils bénéficient au titre de leur statut diplomatique.

Article 58

1. La présente Convention sera soumise à ratification et entrera en vigueur le trentième jour suivant la date de l'échange des instruments de ratification qui aura lieu à Phnom Penh.

2. La présente Convention entrera en vigueur pour une période indéfinie. Elle peut être dénoncée, par voie de notification, par chacune des Parties contractantes. Dans ce cas, elle cessera d'être en vigueur dans les six mois suivant le jour de la renonciation.

En foi de quoi, les plénipotentiaires des Parties contractantes ont signé la présente Convention et y ont apposé les sceaux.

Fait à Varsovie, le 23 juillet 1987 en double exemplaire en langue polonaise, khmère et française, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence dans l'interprétation, le texte français prévaudra.

Pour
Le Conseil d'Etat
de la République Populaire
de Pologne
Marian Orzechowski

Pour
Le Conseil d'Etat
de la République Populaire
du Kampuchéa
Kong Korm

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 29 grudnia 1987 r.

Przewodniczący Rady Państwa: W. Jaruzelski

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: M. Orzechowski